

Verslag excursie plantenwerkgroep naar het Kennemerstrand bij IJmuiden aan Zee d.d. 29-06-2024

Meelopers: Ans, Ellen, Henri, Henk, Cor en Niels

Het Kennemerstrand ligt langs de kust bij IJmuiden en is ontstaan na verlenging van de pieren langs het Noordzeekanaal. Daardoor veranderden zeestromingen en ontstond een zandvlakte. De gemeente Velsen gebruikte een deel daarvan voor horeca en aanleg van een jachthaven. Als natuurcompensatie werd het Kennemermeer uitgegraven en ontstond het Kennemerstrand. Het gebied beschermt het Nationaal Park Kennemerland. Het is een relatief nieuw natuurgebied van ca. 50 ha.

foto Harm Botman

We starten rond 10 uur meteen bij de berm langs het parkeerterrein. De koffie moet even wachten, want er staat zoveel moois in deze berm. Prachtig blauw slangenkruid volop in bloei, geel bezemkruid, roze kruipend stalkruid, zachtgele gestreepte teunisbloem. En ook zeldzamere soorten zoals laksteeltje, duinaveruit, kegelsilene en nachtsilene.

Henri vindt een zeer zeldzame zandslak – *Theba pisana*.

Na één uur en 75 wilde plantensoorten verder lokt dan toch de koffie met appelgebak in strandpaviljoen Zilt aan Zee, met een mooi uitzicht op onze Noordzee incl. het geluid van de branding en het klauwen van de meeuwen.

Na de koffie weer op weg naar het natuurgebied. Verbaasd hoor ik al lopend de vraag van Cor: "Zal ik je daten?" Kleine miscommunicatie. Cor heeft Deet bij zich tegen de teken.

Na de "ordinaire" afdeling met madelief, witte klaver, kleefkruid en paardenbloem naderen we het hek naar het natuurgebied. Hiervoor vinden we nog schaaastro en de derde silene van vandaag : blaassilene.

Het gebied achter het hek is een enorme overgang. Cor moet er zelfs even van bijkomen. Zijn orchideeënhart maakt meteen al een sprongetje bij het zien van de vele moeraswespenorchissen. Er staat veel o.a. rode en stijve ogentroost, geelhartje, grote ratelaar, parnassia, zeegroene zegge, dwergzegge, tengere rus, kamgras, valse voszegge en rietorchissen, ook de gevlekte. "Een paradijs op aarde" aldus Niels.

Onder begeleiding van het vrolijke gezang van een zwartkopje lopen we door een ruiger stukje bos. Hier zal men moeten blijven maaien, anders groeit het helemaal dicht. Daarna weer een open duingebied met honderden moeraswespenorchissen. We hebben er nog nooit zoveel bij elkaar gezien. Door het gebufferde water, wat minder zuur is, heeft de moeraswespenorchis het hier uitstekend naar de zin. Diverse biezen, zoals heen (voorheen zeebies), ruwe bies, knopbies en veel kruipwilgen, welke laatste ook veel onderhoud vragen.

Een brede hoge rietkraag belemmert het zicht op het Kennemermeer. Dat betekent rust voor de watervogels.

Jammer dat straaljagers de idylle ietwat verstoren. Dat geldt ook als je een blik achter je werpt: Zicht op Tatasteel ovens en een groot cruiseschip.

Dus kijken wij alleen maar vooruit.

Naar het moeraskartelblad, die van zuurder water houdt en artistieke zaaddozen heeft. Naar waternavel, welke een schermbloemige is hetgeen je nauwelijks kunt zien door de grootte van de mini-bloemetjes. Naar gevleugeld hertshooi en schattige bevertjes.

We lunchen op een duintje, maar waar is Cor? Een stukje verderop horen we plots een heel enthousiaste roep: "Honingorchis gevonden". Het is een zeer zeldzame orchidee. Niet groot en hij ruikt naar honing. Knap dat Cor hem gevonden heeft. Zijn dag kan niet meer stuk. En wij ook heel blij met deze zeldzame vondst.

Honingorchis wordt uitgebreid getest op geur, want je moet wel zeker zijn van je zaak.

Een man van Vrienden van het Kennemerstrand loopt ook die richting op en vertelt dat er nog bijenorchissen o.a. op de parkeerplaats en 1 groenknolorchis exemplaar ergens in het gebied te vinden zijn. Hij zwaait een beetje in een bepaalde richting. We gaan op zoek maar vinden helaas de groenknolorchis niet.

We soppem door een vochtiger duinvallei waar het water meer brak is aangezien we daar de bonte paardenstaart vinden, zilt torkruid en teer guichelheil

Vervolgens lopen we door een stukje bos richting het strand. Waar enkele kleine rugstreeppadjes een veilig heenkomen zoeken. Terug door de duinen over het Jutterspad. Langs een meertje een duinenrij op, waar vandaan je een mooi uitzicht hebt over het gebied. Wel de goede kant opkijken natuurlijk. Langs een strook promenade en bebouwing vinden we een welkom watertappunt. De temperatuur is inmiddels aardig opgelopen.

Via een verhard pad naar links het Zeekraalpad op en, door duinen omgeven, lopen we weer richting de parkeerplaats. Langs het pad bloeiende blauwe zeedistel, zeewolfsmelk, ronde ooievaarsbek, zandambrosia, zeevenkel en enkele exemplaren van de fraaie bitterkruidbremraap, welke dik bevriend is met, zoals de naam al zegt, het bitterkruid.

Op de zeer ruime parkeerplek aangekomen gaan we op zoek naar de bijenorchis. En warempel binnen enkele minuten gevonden. De heren lopen nog even langs de jachthaven. En vinden ook daar nog een bitterkruidbremraap op het talud.

Het was een heel mooie dag in een verrassend gebied. Chapeau voor de KNNV werkgroep “Vrienden van het Kennemerstrand” voor het beheren en bewaken van dit soortenrijke stukje Nederland.

We sluiten de dag af met een totaal van 240 wilde plantensoorten en een etentje op de stoep in het “pittoreske” IJmuiden.

Tekst : Ellen van Knippenberg

Foto's: Cor Nagelmaeker/Ellen van Knippenberg